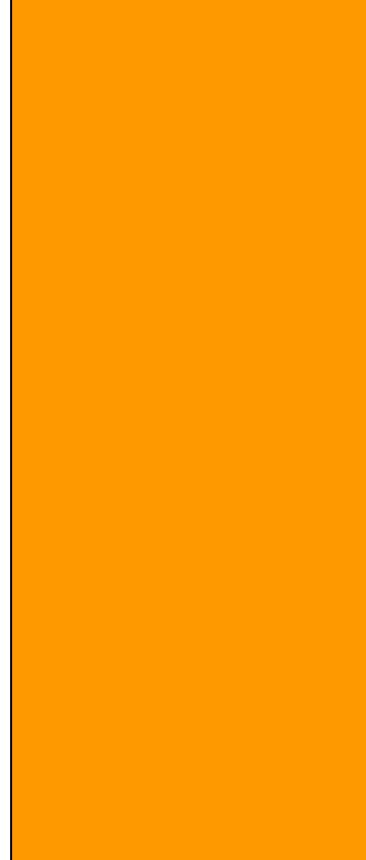
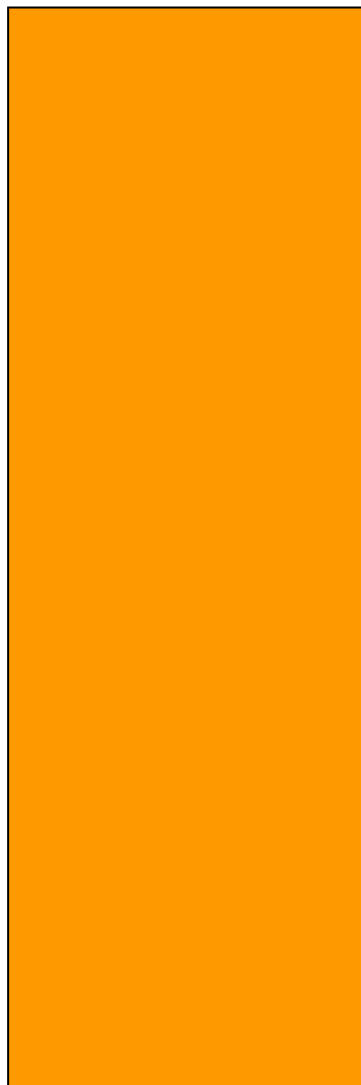

Protocol

Meldcode

Obs de Overkant

1. Informatie meldcode	blz. 3
2. Stappenplan meldcode	blz. 7
3. Verantwoordelijkheden en Taken	blz. 8
4. Borging	blz. 10
5. Bronnen	blz. 10
 Bijlage 1 Signaleringslijst kindermishandeling 4- tot 12-jarigen	 Blz. 11
Bijlage 2 Ernsttaxatieformulier	blz. 16/17

1. Informatie meldcode

1.1. Het doel van de meldcode

Het doel van de meldcode is: om mishandeling en huiselijk geweld te voorkomen en tegen te gaan. Het gaat erom dat er op tijd wordt gesignaleerd en dat er iets gedaan wordt met de signalen. De meldcode geeft de kaders weer, het is een stappenplan die bij afweging houvast kan bieden.

1.2. Meldplicht

Een meldcode is iets anders dan de meldplicht. Bij een meldplicht moet de school zijn vermoeden van geweld melden bij andere instanties. **Die verplichting bestaat niet bij de meldcode.**

Bij het doen van de melding overlegt de leerkracht met de zorgspecialist en de directie. De melding wordt gedaan namens de aandachtsfunctionaris/directeur. De ouders worden op de hoogte gesteld van de melding door de zorgspecialist tenzij dit niet mogelijk is in verband met de veiligheid van de zorgspecialist of als gevreesd moet worden dat een ouder zich daardoor zal terug trekken en geen contact meer met hem zal houden. Anders door directie.

1.3. Beroepsgeheim en de meldcode

Docenten, intern begeleider, directie hebben beroepsgeheim. De omgang met beroepsgeheim is geheimhouding waar mogelijk, zorgvuldige doorbreking van het geheim waar nodig.

- 1) Kan ik door te spreken zwaarwegende belangen van mijn kinderen behartigen?
- 2) Is er een andere mogelijkheid om ditzelfde doel te bereiken zonder dat ik mijn beroepsgeheim hoeft te verbreken?
- 3) Waarom is niet mogelijk om toestemming van de ouder te vragen en of te krijgen voor het bespreken van zijn situatie met iemand die kan helpen?
- 4) Zijn de belangen van het kind die ik wil dienen met mijn spreken zo zwaar dat deze naar mijn oordeel opwegen tegen de belangen die het kind heeft bij het zwijgen?
- 5) Als ik besluit om te spreken aan wie moet ik dat doen, welke informatie verstrekken zodat het geweld of de mishandeling kan worden aangepakt?

Er wordt altijd gekeken of dat de school de stappen zorgvuldig heeft genomen om tot een oordeel te komen. Dus er wordt gelet op collegiale consultatie, zorgvuldige verzameling van relevante feiten en een zorgvuldige en concrete afweging van belangen.

1.4 Meldrecht Advies en Meldpunt kindermishandeling

Bij het AMK is er sprake van meldrecht. Het meldrecht biedt iedere beroepskracht met een beroepsgeheim of een andere zwijgplicht het recht om een vermoeden van kindermishandeling bij het AMK te melden. Ook als de ouder daar geen toestemming voor geeft. Daarnaast biedt het meldrecht de beroepskracht het recht om informatie over de ouder of het kind te verschaffen als het AMK daar in verband met onderzoek naar vraagt. Let op: altijd checken of het werkelijk iemand van het AMK is door naam en terugbelnummer te vragen. AMK laat door school aangeleverde gegevens eerst nalezen in verslag alvorens het naar derden verzonden wordt

1.5 Meldrecht jeugdzorg

Het meldrecht in de Wet van jeugdzorg geldt alleen bij vermoedens van kindermishandeling. Voor meldingen van andere vermoedens van huiselijk geweld (partnergeweld, eengerelateerde geweld, loverboys, jeugdprostitutie, oudermishandeling) kent de wet nog geen expliciet meldrecht. Rechtstreeks melding doen bij de politie is in feite alleen mogelijk als het daarmee levens kan redden of ernstige misdrijven kan voorkomen.

1.6 SISA

SISA , SignaleringsInstrument Sluitende Aanpak is een digitaal signaleringssysteem dat bij houdt of dat verschillende instanties hulp bieden aan hetzelfde kind. Als er een melding wordt gedaan en er is een match dan worden de betrokken organisaties bij elkaar betrokken. Onder leiding van de hoofdregisseur voeren betrokkenen overleg. Zij bespreken wat de juiste aanpak is voor het kind en ze maken een plan. Het plan behoort binnen 10 werkdagen te worden geschreven. De hoofdregisseur zorgt dat er duidelijke afspraken worden gemaakt met wie wat doet. Ook voert de hoofdregisseur de contact gegevens in, in SISA onder de noemer: plan van aanpak. De hoofdregisseur houdt in de gaten of dat de afgesproken interventies uitgevoerd worden. Mocht het duidelijk worden dat de betrokken problematiek niet adequaat aan kan worden aangepakt of de juiste hulp niet kan worden bewerkstelligd dan is het nodig om te schakelen naar een hoger niveau. Dan meldt de hoofdregisseur dit bij de een GOSA (gemeentelijke organisatie sluitende aanpak). Die heeft de taak om de noodzakelijke maatregelen te treffen voor de jeugdige. Het hoogste niveau is de jeugdconsul, die werkt in opdracht van B en W en is onafhankelijk ten opzichte van de keten onafhankelijk. Ouders worden van melding in SISA altijd op de hoogte gesteld en krijgen ook bericht hiervan thuis.

1.7 Kindermishandeling gepleegd door een medewerker van de school

Kindermishandeling door *medewerkers* vallen *niet* onder het bereik van het basismodel. Deze vormen van geweld vallen buiten het basismodel, omdat dan andere stappen aan de orde zijn, zoals het direct informeren van het bestuur en het inschakelen van de betreffende inspectie. Medewerkers in het basis onderwijs (bo) zijn wettelijk verplicht het schoolbestuur onmiddellijk te informeren als zij informatie krijgen over een mogelijk zedendelict. Het gaat dan om een strafbaar feit waarbij een medewerker van de school een minderjarige leerling seksueel heeft misbruikt of geïntimideerd. De aangifteplicht houdt in dat het bestuur van de school verplicht is aangifte te doen bij de politie als een vermoeden bestaat.

Meldplicht onderwijs bij zedendelict

Als een medewerker een vermoeden heeft van seksueel misbruik, moet hij dit onmiddellijk bekend maken bij het schoolbestuur. Het is niet voldoende een tussenpersoon te informeren, zoals een lid van de schoolleiding. Als de medewerker zijn verantwoordelijkheid hiervoor niet neemt, kan het schoolbestuur strenge maatregelen nemen. Zwijgt een medewerker over bij hem bekend seksueel misbruik, dan kunnen het slachtoffer en/of zijn ouders een schadeclaim indienen tegen de medewerker.

Meldplicht seksueel misbruik voor alle onderwijsmedewerkers

De meldplicht geldt voor alle medewerkers op een school. Hieronder vallen ook contactpersonen en interne vertrouwenspersonen die binnen hun functie informatie krijgen over mogelijk seksueel misbruik. Geen enkele medewerker kan zich beroepen op de geheimhoudingsplicht.

Overleg met vertrouwensinspecteur over mogelijk zedendelict

Als het schoolbestuur een melding heeft ontvangen van een mogelijk zedendelict, is het schoolbestuur verplicht direct te overleggen met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs (IvhO). De vertrouwensinspecteur stelt vast of sprake is van een redelijk vermoeden van een strafbaar feit.

Aangifteplicht schoolbestuur bij mogelijk zedendelict

Als na het overleg met de vertrouwensinspecteur blijkt dat er een redelijk vermoeden is van een zedendelict, is het schoolbestuur altijd verplicht aangifte te doen bij de politie. Ook als de betrokkenen misschien hun bedenkingen hebben. Het schoolbestuur informeert ook de betrokkenen. Voorop staat dat herhaling van het seksueel misbruik wordt voorkomen. De aangifteplicht geldt niet voor vertrouwensinspecteurs van de Inspectie van het Onderwijs. Zij zijn daarvan wettelijk vrijgesteld. Wel zijn ze wettelijk verplicht geheim te houden wat leerlingen, ouders of personeelsleden van een school hun toevertrouwen.

Meer informatie meldplicht onderwijs bij seksueel misbruik onderwijs

Meer informatie over de meldplicht en de aangifteplicht bij seksueel misbruik in het onderwijs vindt u op de website van het Centrum School en Veiligheid.

Als u vermoedt dat uw kind seksueel geïntimideerd wordt, kunt u ook contact opnemen met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs. De vertrouwensinspecteur behandelt de klachten met de grootste zorgvuldigheid en

onderneemt geen actie zonder uw instemming. Meer informatie vindt u op de website van de Inspectie van het Onderwijs.

Conform de Wet Preventie en bestrijding van seksueel geweld en seksuele intimidatie in het onderwijs, artikel 4 Verplichting tot overleg en aangifte inzake zedenmisdrijven (meld- en aangifteplicht).

2. Het Stappenplan Meldcode

Stap 1	In kaart brengen van signalen.	Leerkrachten houden signalen bij in een logboek.
Stap 2	Collegiale consultatie	Tijdens de follow-up bespreken leerkrachten signalen van een leerling door met de zorgspecialist. Zo nodig raadpleegt zorgspecialist andere specialisten uit het School Ondersteuning Team (SOT), het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld.
		Verhelderen vragen 1) Wat zijn de signalen? 2) Wanneer zag u de signalen voor het eerst? 3) Hoe vaak ziet u de signalen? 4) Wanneer komen de signaleren voor? 5) Veranderen de signalen? 6) Is het aantal signalen toegenomen? 7) Worden deze signalen ook door andere gezien? Zo ja, door wie, 8) Wat is de volgende stap?
		-Vul het risicoprofiel in om ernst situatie in te schatten. - Ernsttaxatieformulier Kousemaker, bijlage 1 (Leerkracht en zorgspecialist) - Gesprek met ouder: wat er aan de hand is (leerkracht) - Gesprek met het kind (leerkracht) - Er wordt een plan van nader onderzoek gemaakt. (zorgspecialist) - Observaties door zorgspecialist. - Leerling wordt na toestemming ouders in SOT besproken. - Extra observaties door jeugdarts.
Stap 3	Gesprek met ouders	Informatie wordt altijd vastgelegd via het gespreksnotatieformulier. Leerkracht koppelt dit terug aan zorgspecialist. Zorgspecialist aan Locatieleider en aandachtsfunctionaris (directeur). Is de leerling nog geen 12 jaar oud, dan voer je het gesprek met de ouder(s) van de leerling.
Stap 4	Wegen van het geweld of de kindermishandeling	De school schakelt het SOT in. Het SOT geeft advies in het plan van aanpak. Bij het SOT zijn vanuit school: leerkracht, zorgspecialist en directeur aanwezig. Gedacht kan worden aan SignaleringsInstrument Sluitende Aanpak. SISA. Het overleg heeft als doel • Samen de risico's in te schatten; • Bespreken welke interventies je nodig hebt; • Afspraken maken over de afstemmende aanpak; • Te komen tot een gezamenlijk plan van aanpak; • Bij direct risico gelijk handelen al dan niet in overleg met partners SOT
		Als organisatie blijf je verantwoordelijk voor een • Een zorgvuldige uitvoering van de afgesproken interventies • Het volgen van de resultaten • Op tijd initiatief nemen voor nieuw overleg • Betrekken van ouders • Dossier bijhouden
Stap 5	Beslissen: hulp organiseren/melden	De zorgspecialist en of leerkracht vertelt aan ouders wat het SOT en of SISA adviseert.
Stap 6	Evalueren en nazorg	Het SOT /SISA volgt de effecten van de hulp en stelt de aanpak zo nodig bij. Er wordt nazorg geboden en het proces wordt geëvalueerd door de betrokkenen en het SOT dit door zorgspecialist en leerkracht. Hoe blijven we op de hoogte van de situatie? Wanneer houden we gesprekken met ouders?

Heeft u een smartphone of tablet, dan kunt u de gratis Meldcode app downloaden: [Meldcode app voor iPhone of iPad](#) of [Meldcode app voor Android](#). Hiermee heeft u de stappen van de meldcode altijd bij de hand. Ook kunt u direct contact leggen met het Steunpunt Huiselijk Geweld of het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling in uw regio

3. Verantwoordelijkheden en taken

3.1 Taken Aandachtsfunctionaris

De directie wijzen op verantwoordelijkheid om :

- medewerkers te faciliteren huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren te melden en te werken met SISA
- aandacht te hebben voor preventie en vroeg signalering.
- de samenwerking met ketenpartners te optimaliseren.

Het bewaken van de praktijk op alle niveaus van signaleren van Huiselijk geweld en kindermishandeling.

Het bewaken dat de deskundigheid van de medewerkers op niveau blijft.

Het bewaken dat de interne en externe communicatie.

3.2 Taken op het niveau beleid en implementatie – bestuur en directie

- Verantwoordelijkheden en de meldcode (inclusief SISA) opnemen in het zorgbeleid en/of veiligheidsbeleid van de organisatie.
- Een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling aanstellen.
- Deskundigheidsbevordering opnemen in het scholingsplan.
- Regelmatig trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering aanbieden aan medewerkers, zodat medewerkers voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen (en op peil houden) voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling, voor het zetten van de stappen van de meldcode.
- De meldcode en SISA aansluiten op de werkprocessen binnen de organisatie.
- De meldcode en SISA aansluiten op de zorgstructuur van de organisatie.
- Zorgen dat voldoende deskundigen intern en extern beschikbaar zijn om de medewerkers te kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de code.
- De werking van de meldcode en van SISA regelmatig evalueren en zo nodig acties in gang zetten om de toepassing van de meldcode te optimaliseren.
- Binnen de organisatie en in de kring van ouders bekendheid geven aan het doel en de inhoud van de meldcode en van SISA.
- Afspraken maken over de wijze waarop de organisatie zijn medewerkers zal ondersteunen als zij door ouders in of buiten rechte worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode en SISA, toepassen.
- Eind verantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering van de meldcode en SISA.
- Samenwerkingsafspraken vastleggen met ketenpartners

3.3 Taken op het niveau implementatie en uitvoering- zorgspecialist

- Als vraagbaak functioneren binnen de organisatie voor algemene informatie over de meldcode en SISA, huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Signalen herkennen die kunnen wijzen op huiselijk geweld of kindermishandeling.
- Kennis hebben van de stappen volgens de meldcode en SISA.

- Taken vaststellen van een ieder (Wie doet wat wanneer).
- Deelnemen aan het zorg adviesteam.
- Uitvoeren van aansluiting van de meldcode en SISA op de werkprocessen.
- Uitvoeren van aansluiting van de meldcode en SISA op de zorgstructuur.
- Samenwerkingsafspraken vastleggen met ketenpartners.
- De uitvoering van de meldcode coördineren bij een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
- De uitvoering van SISA coördineren bij signalen die zorg oproepen.
- Waken over de veiligheid van het kind bij het nemen van beslissingen.
- Zo nodig contact opnemen met het AMK (Advies- en Meldpunt Kindermishandeling) of SHG (steunpunt huiselijk geweld) voor advies of melding.
- De genomen stappen evalueren met betrokkenen.
- Toezien op zorgvuldige omgang met de privacy van het betreffende gezin.
- Toezien op dossiervorming en verslaglegging.

3.4 Taken op het niveau van uitvoering - leerkrachten

- (in een vroeg stadium) Signalen herkennen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld.
- Iets DOEN met een 'niet plus gevoel' en met de signalen die zorg geven.
- Overleggen met de zorgspecialist en aandachtsfunctionaris bij zorg over een kind aan de hand van waargenomen signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld.
- Gesprekken met ouders voeren en een vertrouwensrelatie op kunnen bouwen met de ouders eventueel begeleiding van zorgspecialist mogelijk.
- Afspraken uitvoeren die zijn voortgekomen uit het overleg met de zorgspecialist en aandachtsfunctionaris zoals observeren of een gesprek met de ouder.
- De resultaten bespreken van deze ondernomen stappen met de verantwoordelijke medewerker.

4.Borging

Op school borgen wij de meldcode op de volgende wijze.

- Het protocol meldcode wordt geïntegreerd in het schoolplan 2019 - 2023.
- Het protocol meldcode wordt geïntegreerd in het veiligheidsplan 2019-2023.
- Het protocol meldcode wordt geïntegreerd in het begeleidingsplan nieuwe leerkrachten.
- Het protocol meldcode wordt geïntegreerd in de zorgmap voor de leerkrachten.
- Leerkrachten krijgen kort overzicht van stappenplan voor in zorgmap.
- In de afsprakenlijst wordt genoteerd dat stappenplan in zorgmap behoort te zitten.
- Leerkrachten hebben elke 6 weken follow- up met de zorgspecialist.
- Zorgspecialist heeft elke 6 weken SOT overleg.
- Obs de Overkant werkt met SignaleringsInstrument Sluitende Aanpak.
- In de schoolgids staat informatie over de zorg deze bevat o.a. informatie over de meldcode, aandachtsfunctionaris, SISA , SOT en follow-up.
- Taken Aandachtsfunctionaris zijn opgenomen in protocol en op de hoogte bij het team.
- Locatieleiders worden op de hoogte gesteld van werking SISA.
- Zorgspecialist heeft elke 6 weken contact met locatieleiders.
- De scholing die nodig is om medewerkers huiselijk geweld te kunnen signaleren , zorgvuldig en objectief te registreren en documenteren, om vermoedens huiselijk geweld met ouders te bespreken worden opgenomen in het nascholingsplan.
- Op school is er een interne vertrouwenspersoon voor alle medewerkers.
- Het bestuur kent een vertrouwenspersoon
- Personeelszaken, arbodienst en of het management zijn in staat om op de werkvloer signalen van huiselijk geweld te herkennen.
- Aan het eind van het schooljaar wordt de meldcode, SOT , SISA geëvalueerd binnen het team en het management.

6. Bronnen

- Handleiding voor de Meldcode basisonderwijs JSO expertisecentrum voor jeugd,samenleving en ontwikkeling.
- Training aandachtsfunctionaris map, De Meeuw en Scala i.s.m. GGD Rotterdam, 2011.

Bijlage 1. Signalenlijst kindermishandeling 4- tot 12-jarigen

Als kinderen mishandeld, verwaarloosd en/of misbruikt worden, kunnen ze signalen uitzenden. Het gebruik van een signalenlijst kan zinvol zijn, maar biedt ook een zekere mate van schijnzekerheid. De meeste signalen zijn namelijk stressindicatoren die aangeven dat er iets met het kind aan de hand is. Dit kan ook iets anders zijn dan kindermishandeling (echtscheiding, overlijden van een familielid, enzovoort). Hoe meer signalen van deze lijst bij een kind te herkennen zijn, hoe groter de kans dat er sprake zou kunnen zijn van kindermishandeling.

Het is niet de bedoeling om aan de hand van een signalenlijst het 'bewijs' te leveren van de mishandeling. Het is wel mogelijk om een vermoeden van mishandeling meer te onderbouwen naarmate er meer signalen uit deze lijst geconstateerd worden. Een goed beargumenteerd vermoeden is voldoende om in actie te komen.

Deze lijst is niet uitputtend, er kunnen zich andere signalen voordoen die hier niet vermeld staan. Ook kunnen signalen in deze lijst overlappen met signalen in de lijst van kinderen van 0 tot en met 4 jaar (bijlage 1) of de signalenlijst voor jongeren van 12 tot 19 jaar (bijlage 3)..

De signalen die in deze lijst vermeld worden, hebben betrekking op alle vormen van mishandeling. Om een duidelijk beeld te krijgen van wat er aan de hand zou kunnen zijn, is het van belang de hele context van het gezin erbij te betrekken. Daarom worden ook een aantal signalen van ouders en gezin genoemd.

1. Psychosociale signalen

Ontwikkelingsstoornissen

- Achterblijven in taal-, spraak-, motorische, emotionele en/of cognitieve ontwikkeling;
- Schijnbare achterstand in verstandelijke ontwikkeling;
- Regressief gedrag;
- Niet zindelijk.

Relationele problemen *Ten opzichte van de ouders:*

- totale onderwerping aan de wensen van de ouders;
- sterk afhankelijk gedrag ten opzichte van de ouders;
- onverschilligheid ten opzichte van de ouders;
- kind is bang voor ouders;
- kind vertoont heel ander gedrag als ouders in de buurt zijn.

Relationele problemen *Ten opzichte van andere volwassenen:*

- bevriezing bij lichamelijk contact;
- allemansvriend;
- lege blik in de ogen en vermijden van oogcontact;
- waakzaam, wantrouwend.

Relationele problemen *Ten opzichte van andere kinderen:*

- speelt niet met andere kinderen;
- is niet geliefd bij andere kinderen;
- wantrouwend;
- terugtrekken in eigen fantasiewereld.

Gedragsproblemen

- Plotselinge gedragsverandering;
- Labiel, nerveus gespannen;
- Depressief;
- Angstig;
- Passief, in zichzelf gekeerd, meegaand, apathisch, lusteloos;
- Agressief;
- Hyperactief;
- Destructief;
- Geen of nauwelijks spontaan spel, geen interesse in spel;
- Vermoeidheid, lusteloosheid;
- Niet huilen, niet lachen;
- Niet tonen van gevoelens, zelfs niet bij lichamelijke pijn;
- Schuld- en schaamtegevoelens;

- Zelfverwondend gedrag;
- Eetproblemen;
- Anorexia / boulimia;
- Slaapstoornissen;
- Bedplassen / broekpoepen.

2. Medische signalen

Lichamelijke kenmerken (specifiek voor lichamelijke mishandeling)

- Blauwe plekken;
- Krab-, bijt- of brandwonden;
- Botbreuken;
- Littekens.

Verzorgingsproblemen (specifiek voor verwaarlozing)

- Slechte hygiëne;
- Onvoldoende kleding;
- Onvoldoende geneeskundige en tandheelkundige zorg;
- Veel ongevallen door onvoldoende toezicht;
- Herhaalde ziekenhuisopnamen;
- Recidiverende ziekten door onvoldoende zorg;
- Traag herstel door onvoldoende zorg.

Overige medische signalen

- Ondervoeding;
- Achterblijven in lengtegroei;
- Psychosomatische klachten (buikpijn, misselijkheid, hoofdpijn, etc.).

3. Kenmerken ouders / gezin

Ouder-kind relatiestoornis

- Ouder troost kind niet bij huilen;
- Ouder klaagt overmatig over het kind;
- Ouder heeft irreële verwachtingen ten aanzien van het kind;
- Ouder toont weinig belangstelling voor het kind.

Signalen ouder

- Geweld in eigen verleden;
- Apathisch en (schijnbaar) onverschillig;
- Onzeker, nerveus en gespannen;

- Onderkoeld brengen van eigen emoties;
- Negatief zelfbeeld;
- Steeds naar andere artsen/ziekenhuizen gaan ('shopping');
- Afspraken niet nakomen;
- Kind opeens van school afhalen;
- Aangeven het bijna niet meer aan te kunnen;
- Psychiatrische problemen;
- Verslaafd.

Gezinskenmerken

- 'Multi-probleem' gezin;
- Ouder die er alleen voorstaat;
- Regelmatig wisselende samenstelling van gezin;
- Isolement;
- Vaak verhuizen;
- Sociaaleconomische problemen: werkloosheid, slechte behuizing, migratie, et cetera;
- Veel ziekte in het gezin;
- Draaglast gezin gaat draagkracht te boven;
- Geweld wordt gezien als middel om problemen op te lossen.

4. Signalen specifiek voor seksueel misbruik

Lichamelijke kenmerken

- Verwondingen aan genitaliën;
- Vaginale infecties en afscheiding;
- Jeuk bij vagina en/of anus;
- Problemen bij het plassen;
- Recidiverende urineweginfecties;
- Pijn in de bovenbenen;
- Pijn bij lopen en/of zitten;
- Seksueel overdraagbare ziekten.

Relationele problemen

- Angst voor mannen of vrouwen in het algemeen of voor een man of vrouw in het bijzonder.

Gedragsproblemen

Afwijkend seksueel gedrag:

- excessief en/of dwangmatig masturberen;
- angst voor lichamelijk contact of juist zoeken van seksueel getint lichamelijk contact;
- niet leeftijdsadequaat seksueel spel;

- niet leeftijdsadequate kennis van seksualiteit;
- angst om zich uit te kleden;
- angst om op de rug te liggen;
- negatief lichaamsbeeld: ontevredenheid over, boosheid op of schaamte voor eigen lichaam;
- schrikken bij aangeraakt worden;
- houterige motoriek (onderlichaam 'op slot');
- geen plezier in bewegingsspel.

5. Signalen die specifiek zijn voor kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld

Gedragsproblemen

- Agressie: kopiëren van gewelddadig gedrag van vader of moeder (sommige kinderen, met name jongens kopiëren hun vaders gedrag door hun moeder of jongere broertjes/zusjes te slaan);
- Opstandigheid;
- Angst;
- Negatief zelfbeeld;
- Passiviteit en teruggetrokkenheid;
- Zichzelf beschuldigen;
- Verlegenheid.

Problemen in sociaal gedrag en competentie:

- wantrouwen ten aanzien van de omgeving;
- gebrek aan sociale vaardigheden.

6. Signalen die specifiek zijn voor het syndroom van Münchhausen by Proxy (MBPS)

Het syndroom Münchhausen by Proxy (MBPS) is een ernstige vorm van kindermishandeling. Degene met dit syndroom (vaak moeder), komt liefdevol en bezorgd over, zoekt zeer regelmatig intensieve medische hulp voor een kind, maar is zelf degene die het kind bewust ziek maakt. Dit door toediening van middelen, het toebrengen van verwondingen of infecties. MBPS kan zeer ingrijpende vormen aannemen: ca. 10% van de kinderen overlijdt aan de gevolgen van MBPS. Signalen die kunnen duiden op het betreffende syndroom zijn o.a.:

- Onderzoeksgegevens kloppen niet met het ziektebeeld;
- Medische gegevens over eerdere behandelingen zijn moeilijk te verkrijgen;
- Symptomen verdwijnen wanneer ouder en kind worden gescheiden;
- Een broertje of zusje is overleden of eveneens vaak ziek;
- De moeder schrikt niet terug voor ingrijpende onderzoeken of het onder narcose brengen van het kind en daar zelfs op aandringt;

- Voorvallen vinden in de avonden en weekenden plaats waarbij een beroep wordt gedaan op andere artsen;

Bijlage 2 Ernsttaxatie

CJG RIJNMOND ERNSTTAXATIE ONTWIKKELING- EN OPVOEDINGSPROBLEMATIEK

CJG Rijnmond, januari 2011. Schema gebaseerd op Hermanns 2006, Kousemaker 1996, Belsky 1994, Buma, 1958

ERNSTTAXATIE (aandachtsstatus)		Enkelvoudige problematiek (80% casussen)		Meervoudige problematiek (20% casussen)		
		1 Vragen	2 Spanning	3 Verhoogde spanning	4 Nood	5 Crisis (5%)
(1) Hoe gaat het met het functioneren van kind/jongere gelet op zijn mogelijkheden?	Lichamelijk	Lichamelijke ontwikkeling normaal	Vragen over lichamelijke ontwikkeling	Vragen over lichamelijke ontwikkeling	Zorgen over lichamelijke ontwikkeling	Zorgen over lichamelijke ontwikkeling
	Cognitief	Kind gaat goed om met cognitieve uitdagingen	Vragen over cognitieve ontwikkeling	Kind presteert onder zijn cognitief niveau	Kind presteert onder zijn cognitief niveau	Kind presteert onder zijn cognitief niveau
	Psychosociaal (gedrag)	Kind gedraagt zich overal normaal	Er zijn regelmatig gedragsproblemen in een ontwikkeldomein ¹	Altijd gedragsproblemen in tenminste een ontwikkeldomein	Aaneenschakeling van problemen in alle ontwikkeldomeinen	Acute problemen in alle ontwikkeldomeinen
	Psychosociaal (emotioneel)	Kind gaat goed om met eigen emoties	Af en tot vragen over de emotionele ontwikkeling	Duidelijke problemen in emotionele ontwikkeling	Merkwaardig sociaal gedrag of onbegrijpelijke emoties	Emotionele problematiek brengt kind en/of anderen in gevaar
(2) Hoe zit het met de basiszorg en de veiligheid van kind/jongere?	Kwaliteit basiszorg ²	Goede basiszorg	Adequate basiszorg	Meestal adequate basiszorg	Gebrekkige basiszorg brengt kind in gevaar	Gebrek aan basiszorg brengt kind in gevaar
	Pedagogisch besef opvoeders	Opvoeders spelen goed in op ontwikkelbehoeften kind	Opvoeders spelen meestal goed in op ontwikkelbehoeften kind	Opvoeders spelen onvoldoende in op ontwikkelbehoeften kind	Opvoeders hebben weinig pedagogisch besef en ouder-kind relatie is ernstig verstoord	Opvoeders hebben weinig/geen pedagogisch besef en ouder-kind relatie is ernstig verstoord

1

Onder ontwikkeldomeinen wordt verstaan de omgevingen waarin het kind opgroeit en zich ontwikkelt, namelijk thuis, de kinderopvang/school/werkplek, de buurt/vrijtijdsomgeving.

² Onder basiszorg wordt verstaan medische zorg, voeding, kleding, huisvesting, sociaal contact, scholing en emotionele steun die samen cruciaal zijn voor de veiligheid en gezonde ontwikkeling.

	Relatie primaire opvoeders	Voldoende saamhorigheid tussen partners	Beperkte steun tussen partners	Opvoeders hebben niet veel aan elkaar	Opvoeders hebben elkaar niets te bieden	Opvoeders hebben een destructieve relatie
(3) Hoe ervaren opvoeders de opvoeding?	Opvoeders beleving van de opvoeding	Opvoeders voelen zich competent en lossen opvoedingsvragen naar tevredenheid op	Opvoeders vinden de opvoeding vaak moeilijk en voelen zich onzeker	Opvoeders voelen zich tekort schieten en ervaren chronische opvoedingsstress	Opvoeders voelen zich machteloos en situatie lijkt onoplosbaar	Opvoeders hebben geen controle meer en geven het opvoeden op
(4) Wat zijn de opvoedings-omstandigheden?	Omstandigheden	Omstandigheden vormen geen belemmeren voor de opvoeding	Hoogstens een belemmerende omstandigheid	Enkele belemmerende omstandigheden	Opeenstapeling van belemmerende omstandigheden	Escalerende aantal belemmerende omstandigheden
	Sociaal netwerk	Biedt voldoende steun	Biedt af en toe steun	Biedt geen oplossingen	Functioneert niet meer	Zelfs nu springt niet bij
ZORGBEHOEFTE		BEVESTIGING	BEVESTIGING EN PERSOONLIJK ADVIES	BEVESTIGING EN BEGELEIDING	BEVESTIGING EN INTENSIEVE BEGELEIDING	ACUTE HULP EN INTENSIEVE BEGELEIDING